

21 Nisan 2005 günü Kütahya Gökler beldesindeki meydana gelen maden kazası ile ilgili olarak olay yerinde, Odamız bilimsel teknik ekibinden Rahmi Narin ve Şavki Bayraktaroğlu inceleme yapmış ve rapor bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

BASINA VE KAMUOYUNA JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI SORUYOR? ÖZELLEŞTİRME Mİ? KATLİAM MI? ÖZELLEŞTİRME ANLAYIŞI, CAN ALMAYA DEVAM EDİYOR!

Kütahya ili Gediz ilçesi Gökler Beldesindeki Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait kömür ocağında 21 Nisan 2005 tarihinde 350 m. derinlikteki 7 numaralı ocakta meydana gelen grizu patlaması sonucu 18 insanımızı kaybettik. Bu son olay, en son Çorum-Dodurga ve Erzurum-Aşkale'de meydana gelen metan gazı yangınları ve göçük olayı ile birlikte değerlendirildiğinde, ülkemizdeki kömür işletmeciliğinin, çalışma güvenliği açısından ivedilikle ele alınmasından ne kadar hayatı bir önem taşıdığını açıkça göstermektedir.

Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın özelleştirme portföyünde bulunan Gökler beldesindeki ocak, Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye bağlıdır. Özelleştirme çalışmalarının sürdürüldüğü anonim şirketin en büyük hissedarı %38 hisse ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ) dur.

Konuyu araştırmak üzere olay yerine giderek 23-24 Nisan 2005 tarihleri arasında inceleme ve görüşmeler yapan Odamız Teknik heyeti:

- Yüksek kalorili kömür üretilen ocaklarda metan gazı oluşumunun jeolojik bir gerçeklik olduğunu, ancak bu gerçekliğe rağmen gerekli metan gazı ölçümleri ve buna bağlı olarak yeterli havalandırmanın yapılmadığını,
- Üretime açılan ocakta, ocak içi havalandırmanın sağlanması için gerekli havalandırma bacası açılması çalışmalarının hala devam ettiğini,
- Büyük bir risk olmasına karşın havalandırmanın bir tek fan ile yapıldığını, ancak üretim yapılan aynaya kadar ulaşamayan bu fanın, üretimin sürdürüldüğü gece vardiyalarında gürültü yapıyor gerekçesi ile kapatıldığını,
- Önce emniyet ilkesi göz ardı edilerek işçilere gerekli koruyucu malzemelerin verilmediğini,
- Eksiklikleri dile getirmenin yaptırımının işten çıkarılma tehdidi olduğunu,
- Üzücü olaydan bir hafta önce ocakta aşırı gaz birikiminden kaynaklanan gaz zehirlenmesi olaylarının hastanede noktalandığını, ancak bu uyarının da dikkate alınmadığını,
- Olaydan sonra ocağın kapatılmasına rağmen gerekli incelemeler yapılmadan havalandırma çalışmalarının arttırılarak sürdürüldüğünü,
- Kömür İşletmeleri A.Ş. (KİAŞ) yetkililerinin ha-

yatını kaybeden işçi yakınlarına bir miktar para vererek başka hiçbir alacaklarının bulunmadığını belirtir belgelerin imzalatılmaya çalışıldığı saptamıştır.

Sonuç olarak,

Günümüzün egemen siyasal ve ekonomik anlayışı olarak kamusal değerlerin hızla satılmasını dayatan özelleştirmeci anlayış, sadece kamu zenginliklerinin kaybedilmesine yol açmamakta, aynı zamanda bu işletmelerde iş ve işçi güvenliği konusunda ciddi sorunlara da neden olmaktadır. Özellikle kömür işletmeciliği gibi her aşamada doğal tehlikelerin yüksek olduğu bir sektörde özelleştirme vb bahanelerle hayati yatırımların ve teknolojik yenilemenin durdurularak, ocakların ve işçilerin kaderine terk edilmesi kabul edilemez.

Bu bağlamda:

Maksimum kar amaçlı aşırı üretimden kaynaklanan bu üzücü olayın "Madencinin kaderi" olarak değerlendirilmiş olması mevcut siyasi iktidarın madencilik kazalarına bakışını yansıtan vahim bir durumdur.

- Salt aşırı üretim! Yalnızca üretim amaçlı olan ve insan yaşamını yok sayan anlayış ocakla ilgili denetim mekanizmalarını çalıştırmış mıdır? Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu konuda açıklama yapacak mıdır?

- Önce emniyet ibaresi sadece tabelada yazılarak geçiştirilebilecek kadar önemsiz bir konumudur?

- Ölen işçilerin yerine yeni işçiler alınmaktadır. Bu durumda, gerekli tedbirler alınmadan üretime hala devam edilecek midir?

Bir an önce özelleştirme dışında gözleri hiçbir şey görmeyen iş güvenliği ve işçi sağlığını hiçe sayan zihniyetler, sadece halkın emek ve birikimleri ile yaratılmış değerleri elimizden almakla kalmıyor, canlarımızı da almaya devam ediyor. Gediz'de meydana gelen olay "iş kazası" olarak kabul edilemez ve geçiştirilemez.!

Basına ve kamuoyuna saygı ile duyurulur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası